

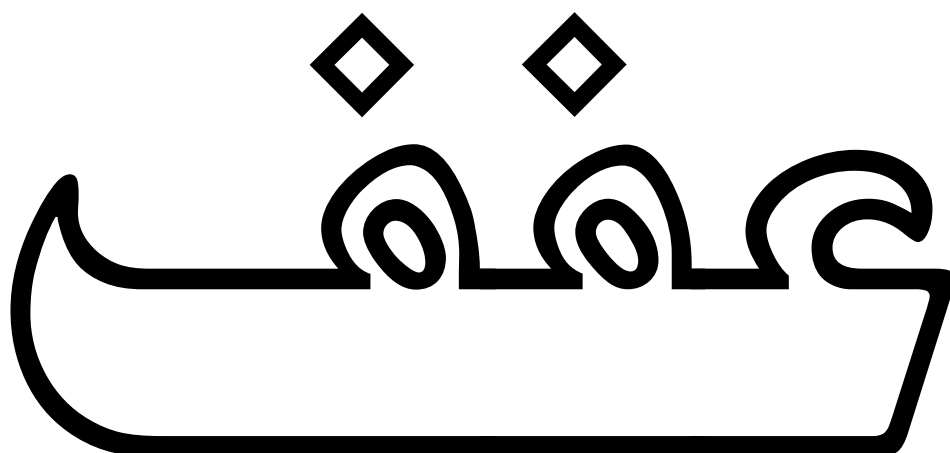

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۱۴۱

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۱۴۱، «عفف» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «عفف» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «عفف» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۱۴۱
ریشه	عفف
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۶۷

فهرست مشتقات

۱. التَّعَفُّفِ (۱)   ۲. فَلْيَسْتَعْفِفْ (۱)   ۳. لِيَسْتَعْفِفَ (۱)   ۴. يَسْتَعْفِفَنَّ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۲)	۱۵. ثوب (۱)	۲۹. رشد (۱)	۴۳. غفر (۱)	۵۷. ليس (۱)
۲. ارض (۱)	۱۶. جناح (۱)	۳۰. رود (۱)	۴۴. غنى (۳)	۵۸. ملك (۱)
۳. اكل (۲)	۱۷. جنح (۱)	۳۱. زين (۱)	۴۵. غير (۱)	۵۹. مول (۳)
۴. اللاتى (۱)	۱۸. جهل (۱)	۳۲. سبل (۱)	۴۶. فتو (۱)	۶۰. نسو (۱)
۵. الله (۷)	۱۹. حتى (۲)	۳۳. سرف (۱)	۴۷. فنى (۱)	۶۱. نفق (۱)
۶. اله (۷)	۲۰. حسب (۲)	۳۴. سمع (۱)	۴۸. فضل (۱)	۶۲. نكح (۳)
۷. انس (۲)	۲۱. حصر (۱)	۳۵. سوم (۱)	۴۹. فقر (۲)	۶۳. وجد (۱)
۸. انن (۲)	۲۲. حصن (۱)	۳۶. سئل (۱)	۵۰. قعد (۱)	۶۴. وضع (۱)
۹. بدر (۱)	۲۳. حيي (۱)	۳۷. شهد (۱)	۵۱. كبر (۱)	۶۵. وله (۷)
۱۰. برج (۱)	۲۴. خير (۳)	۳۸. ضرب (۱)	۵۲. كتب (۲)	۶۶. يتم (۱)
۱۱. بعد (۱)	۲۵. دفع (۲)	۳۹. طوع (۱)	۵۳. كره (۳)	۶۷. يمن (۱)
۱۲. بغى (۳)	۲۶. دنو (۱)	۴۰. عرض (۱)	۵۴. كفى (۱)	
۱۳. بلغ (۱)	۲۷. رجو (۱)	۴۱. عرف (۲)	۵۵. كون (۲)	
۱۴. بلو (۱)	۲۸. رحم (۱)	۴۲. علم (۳)	۵۶. لحف (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۷۳} لِفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِخْفًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ
۲. {النساء - ۶} وَابْتَلُوا النِّسَاءَ حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمُ رُدًّا فَأَدْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا
۳. {النور - ۳۳} وَ لِيَسْتَعْفِفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتُغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تُكْرَهُوا قَتْلَاتِكُمْ عَلَى الْبِعَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِيَبْتِغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ عُفُوٌّ رَحِيمٌ
۴. {النور - ۶۰} وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ نِيَابُهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ